ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของ SMEs ไทย

วชิร คูณทวีเทพ[1] สวัสดิ์ วรรณรัตน์[2]

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดประสงค์เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของไทย และระดับอิทธิพลของปัจจัยต่างๆเหล่านั้นที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล โดยมีการใช้วิธีการศึกษาในรูปแบบของการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) อันประกอบด้วยการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่มีการรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการ SMEs จำนวน 28 ตัวอย่าง แบ่งเป็นกลุ่มที่มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล รวมทั้งแยกเป็นกลุ่มธุรกิจเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ และการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มีการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ SMEs ไทย จำนวน 402 ตัวอย่าง โดยวิธี Stratified Sampling และการวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) โดยการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) และปัจจัยเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) ผลของการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีจำนวนทั้งสิ้น 54 ตัวแปร ซึ่งจะเป็นตัวแปรสังเกตในการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เมื่อวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยวิธีองค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) สามารถสกัดปัจจัยได้ทั้งสิ้น 12 ปัจจัย 23 ตัวแปรสังเกต และเมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่ามีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเพียง 8 ปัจจัย 19 ตัวแปรสังเกต ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัจจัยทางด้านสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านความต้องการเพิ่ม/ขยายการลงทุน และปัจจัยด้านการลดค่าใช้จ่าย

คำสำคัญ: วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

[1] กลุ่มวิชาการเงิน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
E-mail: wachira_khu@utcc.ac.th

[2] ภาควิชาการจัดการการผลิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Factors Influencing Juristic Entity Registration of Thai Small and Medium Enterprises

Wachira Khuntaweetep[1] **Sawat Wanarat**[2]

Abstract

This study aims to explore factors influencing juristic entity registration of Thai small and medium enterprises (SMEs) as well as the levels of their influences. The study applies mixed method using both qualitative and quantitative methodologies. Qualitatively, data are gathered from reviewing documents and in-depth interviews of 28 owners of SMEs which are divided into two groups: registered companies and unregistered companies. They are also categorized by sector, including agriculture, industry, and services. Quantitatively, the study applies a stratified sampling, surveying 402 SMEs. Analytic tools applied to these data include inferential statistics, exploratory factor analysis (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA). Initially, 54 factors are resulted as observable variables. Using EFA, we find 12 factors and 23 observable variables. Finally the CFA results in 8 factors and 19 observable variables at the 0.01 level of significance. The three most influential factors influencing juristic entity registration include, respectively, government benefits, demand for business expansion and cost reduction.

Keywords: Small and Medium Enterprises (SMEs), Juristic Entity Registration, Exploratory Factor Analysis, Confirmatory Factor Analysis

[1] Financial Economics Group, School of Economics, The University of the Thai Chamber of Commerce
E-mail: wachira_khu@utcc.ac.th

[2] Department of Operations Management, Faculty of Business Administration, Kasetsart University

บทนำ

ปัจจุบันสถานประกอบการของประเทศไทยมีจำนวนกว่า 2 ล้านแห่ง ซึ่งในจำนวนนี้เป็นสถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่เพียง 7,349 แห่ง ขนาดกลางจำนวน 13,247 แห่ง และขนาดเล็ก 2,750,750 แห่ง (ข้อมูลปี 2556) (สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2557) ซึ่งสถานประกอบการดังกล่าวเป็นสถานประกอบการที่มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลและไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และหากพิจารณาเฉพาะสถานประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลพบว่า มีเพียง 692,007 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.3 ของสถานประกอบการทั้งหมดของประเทศ ซึ่งธุรกิจเหล่านี้มีการชำระภาษีรายได้นิติบุคคลรวมเฉลี่ยกว่าปีละ 5 แสนล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22 ของรายรับทั้งหมดของรัฐบาล (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2558)

นอกจากรายรับที่รัฐบาลได้รับดังกล่าว การจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลยังส่งผลดีต่อธุรกิจในกรณีที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ จนเป็นเหตุให้ธุรกิจหรือสถานประกอบการต้องประสบกับภาวะชะลอตัวหรือเกิดวิกฤติขึ้นในภาพรวมของประเทศ รัฐบาลจะช่วยเหลือผู้ประกอบการที่มีการจดทะเบียนนิติบุคคลก่อนเป็นอันดับแรก เนื่องจากเป็นผู้ประกอบการที่มีการยืนยันสถานภาพที่ชัดเจนในการประกอบธุรกิจ นอกจากนี้นโยบายในการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะมีแนวทางสนับสนุนผู้ประกอบการที่เป็น SMEs ที่มีการจดทะเบียนหรือการยืนยันตัวตนที่ชัดเจนเป็นหลัก ด้วยเหตุนี้ หลายหน่วยงานจึงเชื่อว่าโอกาสที่ธุรกิจที่ไม่ได้มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลจะหันมาให้ความสนใจและจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย แต่พบว่า การจดทะเบียนนิติบุคคลมีสัดส่วนการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,000 แห่ง (ล่าสุดเดือนกุมภาพันธ์ 2558 มีจำนวน 5,631 แห่ง) (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2558ข) ซึ่งถือเป็นการเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับธุรกิจที่มีอยู่กว่า 2 ล้านแห่งจากการสำรวจของสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะศึกษาว่าเหตุใดธุรกิจ SMEs จึงไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลทั้งที่มีข้อดีและได้โอกาสรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ และหากต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล สิ่งที่ SMEs ต้องการให้รัฐบาลสนับสนุนหรือเอื้อต่อ SMEs หลังจากที่มีการจดทะเบียนนิติบุคคลแล้วคือสิ่งใด การหาคำตอบดังกล่าวจึงนำมาสู่การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของ SMEs

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของ SMEs ไทย

2. เพื่อศึกษาระดับอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

ทบทวนวรรณกรรม

รูปแบบองค์กรธุรกิจของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ นิติบุคคล และไม่เป็นนิติบุคคล (บุคคลธรรมดา) ซึ่งทั้ง 2 รูปแบบมีความแตกต่างกัน คือ นิติบุคคล เป็นธุรกิจที่มีการจัดตั้งตามกฎหมาย อาทิเช่น ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด เป็นต้น ส่วนธุรกิจที่ไม่ใช่นิติบุคคล คือ ธุรกิจที่มีการจดทะเบียนตาม พ.ร.บ. ทะเบียนพาณิชย์ เช่น กิจการร้านค้าเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนสามัญ เป็นต้น (กรม

พัฒนาธุรกิจการค้า, 2558) ซึ่งหากพิจารณาความแตกต่างระหว่างธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล และไม่เป็นนิติบุคคล พบว่า นิติบุคคลเป็นการบริหารจัดการของกลุ่มบุคคลที่ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมาย ในขณะที่บุคคลธรรมดาส่วนใหญ่เป็นเจ้าของคนเดียว และบริหารจัดการโดยเจ้าของ นอกจากนั้นการรับผิดชอบภาระหนี้ของธุรกิจ พบว่า นิติบุคคลจะมีความจำกัดในการรับผิดชอบ ในขณะที่บุคคลธรรมดาไม่มีจำกัดในการรับผิดชอบ

ส่วนทางด้านกระบวนการในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในปัจจุบันพบว่า มีขั้นตอนและกระบวนการจดทะเบียนที่แตกต่างกันระหว่างห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลกับบริษัทจำกัด อาทิเช่น จำนวนขั้นตอนของห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลมีขั้นตอนการจดทะเบียน 4 ขั้นตอน ได้แก่ หุ้นส่วนตกลงกัน ขอตรวจสอบและจองชื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด จัดทำคำขอจดทะเบียนและเอกสารประกอบ และยื่นขอจดทะเบียน ในขณะที่บริษัทจำกัดมีขั้นตอนการจดทะเบียน 7 ขั้นตอน ได้แก่ จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิ จัดให้มีการจองซื้อหุ้นทั้งหมด นัดประชุมจัดตั้งบริษัท จัดการประชุมจัดหาคณะกรรมการ เรียกเก็บค่าหุ้น และจัดทำคำขอจดทะเบียนยื่นจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2558ข) นอกจากนี้ การเป็นนิติบุคคลจะต้องมีการจัดทำบัญชีส่งตามกำหนดระยะเวลา ในขณะที่บุคคลธรรมดาไม่ต้องนำส่ง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2558ก)

ดังนั้นในเรื่องของการจัดทำบัญชีจึงเป็นส่วนสำคัญต่อการเป็นนิติบุคคล เพราะจะต้องดำเนินการจัดทำส่งให้แก่กรมพัฒนาธุรกิจ และกรมสรรพากร เพื่อใช้ในการคำนวณภาษีของนิติบุคคลนั้น ๆ ซึ่งจากการศึกษาของนภาลัย บุญทิม (2554) เกี่ยวกับทัศนคติในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการสำหรับธุรกิจนิติบุคคลในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า การจัดทำบัญชีของกิจการต้องอาศัยความเข้าใจและความชำนาญในด้านธุรกิจ นอกจากนั้น สุรชัย ขันแข็ง (2557) พบว่า ธุรกิจที่เป็นบริษัทจำกัดมีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดทำบัญชีมากที่สุด รองลงมา คือ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ในขณะที่ ชนกานต์ จุลาสัย (2554) พบว่า ความรู้ ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ในด้านกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้นอยู่ในระดับน้อย

ประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การยื่นและการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลมีบางธุรกิจที่เป็นธุรกิจเฉพาะและยังไม่เข้าใจ อาทิเช่น ผลการศึกษาของ อัจฉรา ศรีขันชะมา และคณะ (2557) พบว่า กลุ่มตัวอย่างธุรกิจรับเหมาก่อสร้างมีความเข้าใจไม่ถูกต้อง หรือไม่เข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างของภาษีสำหรับธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง นอกจากนั้นอรนัฏ ยรรยงเมธ (2547) พบว่า ธุรกิจยังมีปัญหาเกี่ยวกับเกณฑ์ในการคำนวณรายจ่ายเพื่อชำระภาษี ปัญหาในการออกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล และปัญหาในการชำระเบี้ยปรับเงินเพิ่ม นอกจากประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้ว อรนุช เรียงแหลม (2547) พบว่า การไม่ขอรับสิทธิการยกเว้นภาษีของบริษัทที่จดทะเบียนนิติบุคคลส่วนใหญ่มาจากความไม่เข้าใจของเจ้าหน้าที่บริษัท และขาดการประสานงานที่ดี

แต่อย่างไรก็ตาม นอกจากข้อเสียและปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวแล้ว การจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลยังมีสิทธิประโยชน์หลายด้าน อาทิเช่น สิทธิในการเข้าถึงโครงการต่าง ๆ ตามนโยบายของภาครัฐ การเข้าประมูลงานกับหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งการได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ และหากธุรกิจดำเนินการและขาดทุนในช่วงแรกก็สามารถที่จะยกเว้นภาษีตามเงื่อนไขของการเป็นนิติบุคคลได้

ดังนั้น จากการทบทวนเอกสารดังกล่าว พบว่า การจดทะเบียนนิติบุคคลมีระเบียบขั้นตอนที่ยุ่งยาก และต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร นอกจากนั้น การดำเนินการตามระเบียบเมื่อมีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลจะต้องมีการทำบัญชีและการยื่นภาษี ซึ่งจากการทบทวนเอกสาร พบว่า ยังคงประสบปัญหาหลายรูปแบบ ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจในการยื่นภาษี การทำบัญชี เป็นต้น แต่การเป็นนิติบุคคลก็ยังมีสิทธิประโยชน์ที่เอื้อให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจได้ รวมทั้งได้รับสิทธิในการช่วยเหลือเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางด้านเศรษฐกิจหรือภัยธรรมชาติก่อนธุรกิจที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของ SMEs ไทย มีวิธีการศึกษาในรูปแบบการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ได้แก่ การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยวิธีการศึกษาจะดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ศึกษา 2 ส่วน ได้แก่ การตรวจสอบเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ดังนี้

1.1 การตรวจสอบเอกสาร มีการตรวจสอบเอกสารขั้นตอนกระบวนการในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อดีและข้อเสียของการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และสรุปผลเพื่อกำหนดเป็นตัวแปรที่ศึกษาในเชิงปริมาณ

1.2 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs จำนวน 28 ตัวอย่าง แบ่งเป็นผู้ประกอบการที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล จำนวน 10 ตัวอย่าง และผู้ประกอบการที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล จำนวน 18 ตัวอย่าง ถึงเหตุผลของการจดทะเบียน และไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และทำอย่างไรจึงจะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

1.2.1 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็น SMEs โดยกระจายกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของภาคธุรกิจ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตร กลุ่มอุตสาหกรรม และกลุ่มบริการ

1.2.2 การสอบถามกลุ่มตัวอย่างศึกษาโดยใช้แบบสอบถามที่เป็น Unstructured คือ แนวคำถามที่ชัดเจนและมีวัตถุประสงค์ที่เปิดเผย แต่คำตอบของตัวอย่างจะเป็นอิสระขึ้นอยู่กับผู้ตอบ หรือเรียกว่า คำถามปลายเปิด (Open-ended)

1.2.3 การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการแบบสามเส้า (Triangulation) โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้ การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation)

2. การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ศึกษาโดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา จำนวน 402 ตัวอย่าง (วิธีการคำนวณตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ 400 ตัวอย่าง ในการจัดเก็บจริงได้ 402 ตัวอย่าง) นอกจากนี้ ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการเลือกแบบ Stratified Sampling โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 97 ตัวอย่าง และกลุ่มธุรกิจที่ไม่เป็นนิติบุคคล 305 ตัวอย่าง ตามสัดส่วนโครงสร้างประชากร และแบ่งจำนวนสถานประกอบการ SMEs ตามภูมิภาค 5 ภาค ได้แก่ กรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 119 ตัวอย่าง ภาคเหนือ จำนวน 68 ตัวอย่าง ภาคใต้ จำนวน 54 ตัวอย่าง ภาคกลาง จำนวน 63 ตัวอย่าง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 98 ตัวอย่าง ตามสัดส่วนโครงสร้างประชากร

2.2 แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structured Questionnaire) ที่มีคำถามที่ชัดเจน โดยแบบสอบถามจะมีลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถามปลายปิด โดยแบ่งเป็น 7 ระดับ คือ ระดับที่ 1 ถึงระดับที่ 7

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ใช้โปรแกรม SPSS และ AMOS โดยการวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) คือ รูปแบบการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ กรณีที่ไม่ทราบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้มาก่อนด้วยวิธีองค์ประกอบร่วม (Common Factor) (วันเพ็ญ วิโรจน์เจริญวงศ์, มณเฑียร รัตนศิริวงศ์วุฒิ และมนต์ชัย เทียนทอง, 2556) โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 108 ตัวอย่าง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจะใช้กรณีที่ทราบโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้มาก่อนวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 294 ตัวอย่าง

ผลการวิจัย

ผลของการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของ SMEs ไทย สรุปดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มตัวอย่าง 28 ตัวอย่าง และตรวจสอบเอกสาร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจที่จะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล มีจำนวนทั้งสิ้น 54 ตัวแปร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการจดทะเบียนนิติบุคคลด้วยวิธีเชิงคุณภาพ

	ตัวแปร		ตัวแปร
1	จัดการองค์ความรู้ทางด้านบัญชีให้แก่ผู้ประกอบการ	28	ให้ความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ชัดเจน
2	ให้ความรู้ทางด้านการจัดการทางการเงิน	29	ลดค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนนิติบุคคล
3	ให้มีขั้นตอนการจัดตั้งและเลิกกิจการที่ไม่ยุ่งยาก	30	ต้องการสร้างความน่าเชื่อถือต่อบริษัทให้ลูกค้า
4	การถอนทุนออกจากการเป็นหุ้นส่วนทำได้ง่าย	31	อัตราภาษีและการชำระภาษีต่ำกว่าที่เคยชำระ
5	การโอนหุ้นหรือการโอนสิทธิ์ต่างๆ สามารถทำได้ง่าย	32	การยกเว้นภาษีในช่วงแรก
6	ผ่อนคลายกฎเกณฑ์หรือระเบียบในการจัดตั้งนิติบุคคล	33	การได้รับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าเดิม
7	ลดจำนวนเอกสารในการจดทะเบียนนิติบุคคล	34	การลดความขัดแย้งในผลประโยชน์ต่าง ๆ กับหุ้นส่วน
8	ลดขั้นตอนในการจดทะเบียนนิติบุคคล	35	ต้องการขยายกิจการให้มีขนาดใหญ่มากขึ้น
9	ลดระยะเวลาในการจดทะเบียนนิติบุคคลลง	36	ต้องการสร้างความน่าเชื่อถือตราสินค้า
10	เพิ่มสถานที่ในการจดทะเบียนนิติบุคคล	37	ได้รับคำแนะนำจากสถาบันการเงิน
11	ให้ความรู้ด้านรูปแบบและลักษณะของการยื่นภาษี	38	ให้รัฐบาลดำเนินการจัดเก็บรายได้แบบเหมาจ่าย
12	สามารถระดมเงินทุนได้ง่ายจากหุ้นส่วนที่มีมากกว่า 1 คน	39	สามารถตรวจสอบงบการเงินได้ตลอดเวลา
13	ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐในช่วงเกิดวิกฤติ	40	ให้สามารถจดทะเบียนทาง internet หรือทางออนไลน์ได้
14	ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อกฎหมายต่างๆ ของการเป็นนิติบุคคล	41	หามาตรการในการลดค่าใช้จ่ายเรื่องบัญชี และผู้ตรวจสอบบัญชี
15	ให้ความรู้ทางด้านบัญชีมาตรฐานที่จะต้องนำส่งให้แก่หน่วยงานภาครัฐ	42	สร้างขั้นตอนให้สามารถดำเนินการจดทะเบียนได้ด้วยตนเอง
16	มีพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษาและแนะนำในการดำเนินกิจการในช่วงแรก	43	สร้างรูปแบบที่ไม่ต้องมีการจ้างสำนักบัญชีในการจัดทำบัญชีมาตรฐานเพื่อจัดส่งทุกเดือน
17	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการจดทะเบียนนิติบุคคล	44	สามารถวางแผนภาษีได้ดี และเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต่ำกว่าเดิม
18	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในการรณรงค์การจดทะเบียนนิติบุคคล	45	สามารถขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินของรัฐบาลได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น
19	เผยแพร่รูปแบบการจัดเก็บหรือการตรวจสอบบัญชีให้ผู้ประกอบการทราบ	46	จัดหาโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปแบบง่าย เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการ
20	เผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการจดทะเบียนนิติบุคคล	47	จำกัดความรับผิดชอบในเรื่องของหนี้สินได้ตามหุ้นที่รับผิดเท่านั้น

ตารางที่ 1 สรุปตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการจดทะเบียนนิติบุคคลด้วยวิธีเชิงคุณภาพ (ต่อ)

	ตัวแปร		ตัวแปร
21	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตัวอย่างที่ดีและมีทัศนคติที่ดีจากการจดทะเบียนนิติบุคคล	48	ได้รับสิทธิในการสนับสนุนจากรัฐบาลในการส่งเสริมและผลักดันทางด้านธุรกิจตามนโยบายของรัฐ
22	เผยแพร่ข้อดี ข้อเสีย และข้อควรระวังในการจดทะเบียนนิติบุคคล	49	โอกาสการได้สินเชื่อเพื่อขยายกิจการจากสถาบันการเงินง่ายขึ้น
23	ผ่อนผันการจัดส่งบัญชี หรือเพิ่มช่วงห่างระยะเวลาในการส่งบัญชี	50	สร้างความน่าเชื่อถือด้านความโปร่งใส และความชัดเจนทางการเงิน
24	ลดเงื่อนไขในการจัดทำบัญชีที่เป็นมาตรฐาน หรือทำให้การจัดทำบัญชีง่ายขึ้น	51	ลดความไม่แน่นอนของธุรกิจจากการมีหุ้นส่วนหลายคน
25	มีการจำกัดความรับผิดชอบต่อหนี้สินที่มีจำนวนจำกัดตามหุ้น	52	สามารถตรวจสอบตัวตนและอ้างอิงจากข้อมูลราชการได้
26	มีกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เอื้อต่อการทำธุรกิจมากกว่าการเข้มงวด	53	ได้รับคำแนะนำที่ดีในการจัดตั้งนิติบุคคลจากหน่วยงานภาครัฐ
27	ไม่ต้องมีผู้ตรวจสอบบัญชีลงนามก่อนส่งบัญชีทุกครั้ง อาจมีในบางครั้งเท่านั้น หรือให้หน่วยงานราชการเป็นผู้ตรวจบัญชีให้	54	จัดให้มีหน่วยงานให้คำปรึกษาโดยตรงในเรื่องของภาษีและบัญชีฟรี

2. ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ประกอบด้วย การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) ซึ่งผลของการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA)

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพพบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลจำนวนทั้งสิ้น 54 ตัวแปร เมื่อนำผลดังกล่าวมาวิเคราะห์สกัดปัจจัยของแบบสอบถามทั้งหมด พบว่าค่า KMO = 0.935 ซึ่งมีค่า Bartlett' Test of Sphericity มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 แสดงว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะวิเคราะห์ด้วยองค์ประกอบ (Factor Analysis)

เมื่อวิเคราะห์จำแนกองค์ประกอบ พบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบร่วม (Common Factor) และหมุนแกนองค์ประกอบ (Factor Rotation) สามารถสกัดปัจจัยได้ทั้งสิ้น 12 ปัจจัย ทุกปัจจัยมีค่าไอเกน (Eigen Value) มากกว่า 1 และร้อยละของความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 61.336 แสดงว่าตัวแปรในองค์ประกอบทั้ง 12 ปัจจัยสามารถอธิบายได้ 61.336% โดย 12 ปัจจัยดังกล่าว มีตัวแปรที่สังเกตได้ทั้งสิ้น 23 ตัวแปร (ค่าน้ำหนักปัจจัย (Loading Factor) มากกว่า 0.5 (กรวิทย์ ต้นศรี และคณะ, 2557: 6) จากตัวแปรทั้งหมด 54 ตัวแปร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ด้วยวิธีองค์ประกอบร่วม (Common Factor)

คำถามของแบบสอบถาม	กลุ่มของแบบสอบถาม					
	1	2	3	4	5	6
สามารถระดมเงินทุนได้ง่าย จากหุ้นส่วนที่มีมากกว่า 1 คน	.607	.035	.004	-.013	.032	.054
ต้องการขยายกิจการให้มีขนาดใหญ่มากขึ้น	.568	.042	.110	-.044	-.082	.091
อัตราภาษีและการชำระภาษีต่ำกว่าที่เคยชำระ	-.026	-.688	.038	.006	-.106	.070
การได้รับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าเดิม	.035	-.541	.001	-.021	-.054	-.007
สามารถขอสินเชื่อในสถาบันการเงินของรัฐบาลได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น	-.004	-.502	-.019	-.048	-.098	.209
เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในการรณรงค์การจดทะเบียนนิติบุคคล	-.036	.043	.803	.083	-.047	-.011
เผยแพร่รูปแบบการจัดเก็บหรือการตรวจสอบบัญชีให้ผู้ประกอบการทราบ	.185	-.087	.666	.004	-.018	.008
เผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการจดทะเบียนนิติบุคคล	-.115	.009	.569	-.090	.065	-.047
ให้ความรู้ทางด้านบัญชีมาตรฐานที่จะต้องนำส่งให้แก่หน่วยงานภาครัฐ	-.116	.017	-.061	-.821	-.041	.031
ให้ความรู้ทางด้านการจัดการทางการเงิน	.155	.033	.052	-.779	.030	-.010
ให้มีขั้นตอนการจัดตั้งและเลิกกิจการที่ไม่ยุ่งยาก	.078	-.026	.052	.062	-.645	.063
การถอนทุนออกจากการเป็นหุ้นส่วนทำได้ง่าย	-.064	-.159	.159	-.113	-.595	.086
ลดค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนนิติบุคคล	.036	.013	-.083	.025	-.006	.785
หามาตรการในการลดค่าใช้จ่ายเรื่องบัญชีและผู้ตรวจสอบบัญชี	.008	-.047	-.004	-.064	-.008	.771
สร้างขั้นตอนให้สามารถดำเนินการจดทะเบียนได้ด้วยตนเอง	.004	-.039	.089	-.013	-.115	.646
คำถามของแบบสอบถาม	**กลุ่มของแบบสอบถาม**					
	7	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**
จัดการองค์ความรู้ทางด้านบัญชีให้แก่ผู้ประกอบการ	.919	.017	-.070	-.016	.038	-.052
จัดหาโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปแบบง่าย เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการ	.670	.020	.012	.004	.027	.100
ลดระยะเวลาในการจดทะเบียนนิติบุคคลลง	.068	.627	-.009	.112	.114	-.061
ให้ความรู้ด้านรูปแบบและลักษณะของการยื่นภาษี	.206	.050	-.558	.095	-.010	-.056
มีกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เอื้อต่อการทำธุรกิจมากกว่าการเข้มงวด	-.023	.095	-.110	.539	.059	-.040
ยกเว้นภาษีในช่วงแรก	.041	.087	-.007	.000	.723	-.046
ให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐในช่วงเกิดวิกฤติ	.054	-.001	-.069	-.031	.501	-.027
ลดความไม่แน่นอนของธุรกิจ จากการมีหุ้นส่วนหลายคน	.006	.054	-.004	.149	.004	.536

2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA)

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) ได้นำผลการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 294 ตัวอย่าง มาสกัดองค์ประกอบเชิงยืนยันจากตัวแปร จำนวน 54 ตัวแปร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของ SMEs ไทย มีทั้งสิ้น 8 ปัจจัย 19 ตัวแปร โดยพิจารณาจากผลการทดสอบความสอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์ (ตารางที่ 3) พบว่า ค่า CMIN/DF มีค่าอยู่ที่ 1.806 ค่า GFI มีค่าอยู่ที่ 0.914 ค่า NFI มีค่าอยู่ที่ 0.911 ค่า IFI มีค่าอยู่ 0.958 ค่า TLI มีค่าอยู่ที่ 0.949 ค่า CFI มีค่าอยู่ที่ 0.958 และ ค่า RMSEA มีค่าอยู่ที่ 0.053 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ยกเว้น ค่า RFI ที่มีค่าอยู่ที่ 0.893 ซึ่งต่ำกว่า 0.9 แต่อย่างไรก็ตาม ค่าโดยรวมเกือบทุกตัวมีค่าที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด และแบบจำลองที่ศึกษามีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน มีค่าน้ำหนักปัจจัยทั้งหมดเป็นบวก (ภาพที่ 1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA)

Fit Indices	Recommended Value	Results
CMIN/DF	< 5.0: Loo and Thorpe 2000	1.806
Goodness of Fit Index (GFI)	≥ 0.9 Hair el at 2006	0.914
Normalised Fit Index (NFI)	≥ 0.9 Bentler 1999	0.911
Relative Fit Index (RFI))	≥ 0.9 Bentler 1999	0.893
Incremental Fit Index (IFI)	≥ 0.9 Bentler 1999	0.958
Tucker Lewis Index (TLI)	≥ 0.9 Bentler 1999	0.949
Comparative Fit index (CFI)	≥ 0.9 Bentler 1999	0.958
Root mean square error of approximation (RMSEA)	< 0.08 Hair el at 1998	0.053

จากผลของการวิเคราะห์ความสอดคล้องขององค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า ปัจจัยทั้ง 8 ปัจจัย และตัวแปรเชิงสังเกต 19 ตัวแปร (ภาพที่ 1) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่ผู้ประกอบการ SMEs ไทย จะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล โดยหากพิจารณาค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading : L) พบว่า ค่าน้ำหนักปัจจัยทั้งหมดเป็นบวก กล่าวคือ หากปัจจัยเหล่านี้มีมากขึ้น จะส่งผลให้การตัดสินใจในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมากขึ้น ซึ่งหากพิจารณาปัจจัยแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยการเพิ่ม/ ขยายการลงทุน (Expansion in Business) มีค่าน้ำหนักปัจจัย 0.74 ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ธุรกิจสามารถระดมเงินทุนได้ง่าย จากหุ้นส่วนที่มีมากกว่า 1 คน (EB1) โดยมีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.82 และความต้องการของผู้ประกอบการที่ต้องการจะขยายกิจการให้มีขนาดใหญ่ขึ้น (EB2) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.81 (ภาพที่ 1)

2. ประโยชน์ที่ได้รับ (Benefits) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.73 ประกอบด้วย ปัจจัยเชิงสังเกต โดย

ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกต จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ อัตราภาษีและการชำระภาษีต่ำกว่าที่เคย (B1) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.86 การได้รับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าเดิม (B2) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.73 และสามารถขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินของรัฐบาลได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น (B3) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.79 (ภาพที่ 1)

3. การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) มีค่าน้ำหนักอยู่ที่ 0.68 ประกอบด้วย ปัจจัยเชิงสังเกต จำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในการรณรงค์การจดทะเบียนนิติบุคคล (A1) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.66 เผยแพร่รูปแบบการจัดเก็บหรือการตรวจสอบบัญชีให้ผู้ประกอบการทราบ (A2) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.77 และเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการจดทะเบียนนิติบุคคล (A3) มีน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.78

4. ความรู้มาตรฐานบัญชีและการเงิน (Knowledge of Accounting Standard) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.67 ประกอบด้วย ปัจจัยเชิงสังเกต จำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ให้ความรู้ทางด้านบัญชีมาตรฐานที่จะต้องนำส่งให้แก่หน่วยงานภาครัฐ (AS1) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.85 และให้ความรู้ทางด้านการจัดการทางการเงิน (AS2) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.82

5. ลดกฎระเบียบและข้อบังคับ (Rule and regulations) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.69 ประกอบด้วย ปัจจัยเชิงสังเกต จำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ให้มีขั้นตอนการจัดตั้งและเลิกกิจการที่ไม่ยุ่งยาก (R1) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.86 และมีการถอนทุนออกจากการเป็นหุ้นส่วนทำได้ง่าย (R2) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.82

6. ลดค่าใช้จ่าย (Cutting Cost) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.74 ประกอบด้วย ปัจจัยเชิงสังเกต จำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ ลดค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนนิติบุคคล(C1) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.84 หามาตรการในการลดค่าใช้จ่ายเรื่องบัญชี และผู้ตรวจสอบบัญชี (C2) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.87 และสร้างขั้นตอนให้สามารถดำเนินการจดทะเบียนได้ด้วยตนเอง (C3) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.77

7. ความรู้เบื้องต้นด้านบัญชี (Introduction to Accounting) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.65ประกอบด้วย ปัจจัยเชิงสังเกต จำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ จัดการองค์ความรู้ทางด้านบัญชีให้แก่ผู้ประกอบการ (IA1) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.79 และจัดหาโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปแบบง่าย เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการ (IA2) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.83

8. สิทธิประโยชน์จากภาครัฐ (Benefits from Government) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.76 ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ ยกเว้นภาษีในช่วงแรก (BG1) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.79 และให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐในช่วงเกิดวิกฤติ (BG2) มีค่าน้ำหนักปัจจัยอยู่ที่ 0.72

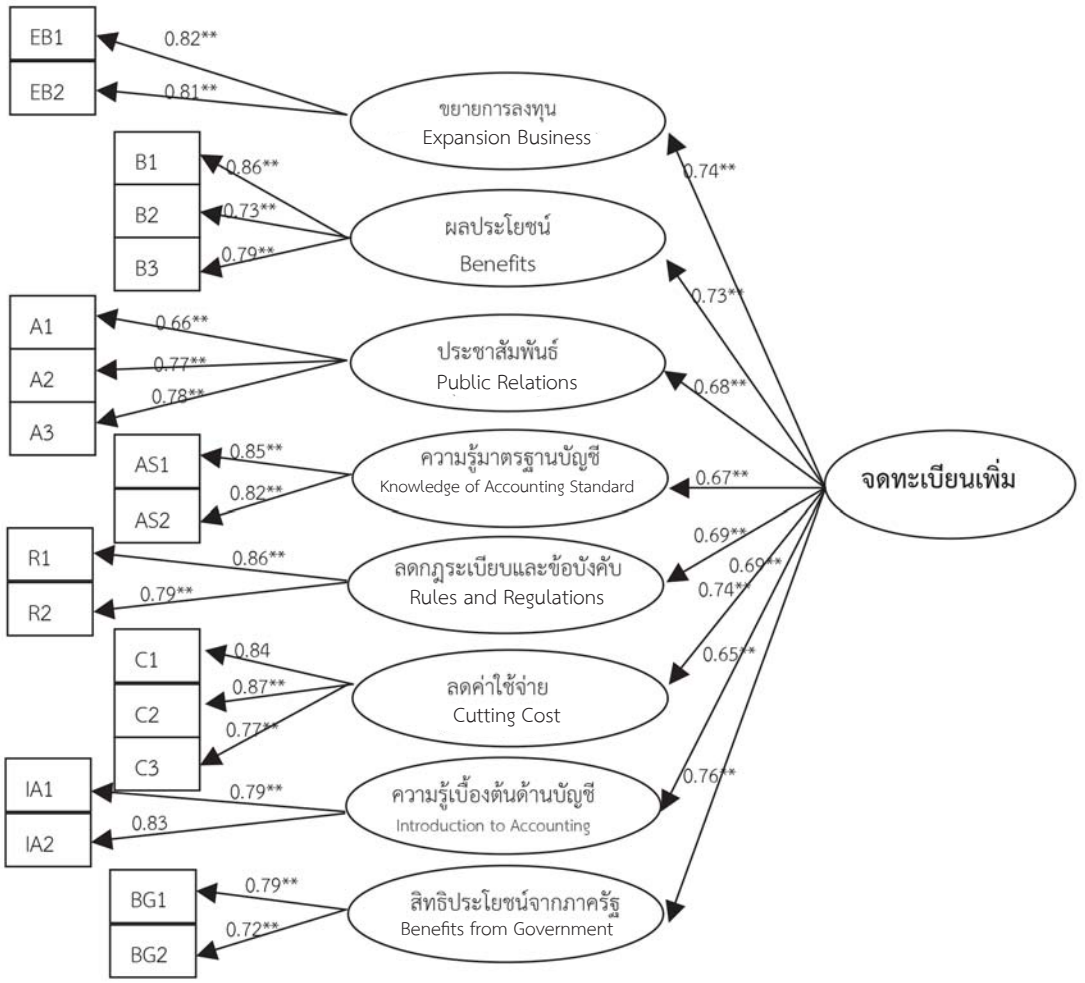

หมายเหตุ: ** หมายถึง ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

ภาพที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยัน (CFA)

ดังนั้น จากผลการวิเคราะห์ CFA อาจสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลของผู้ประกอบการ SMEs มากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยทางด้านสิทธิประโยชน์จากภาครัฐบาลที่จะให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านการยกเว้นภาษีในช่วงแรก และความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐในช่วงเกิดวิกฤติ รองลงมา ได้แก่ ความต้องการที่จะเพิ่ม/ขยายการลงทุนของ SMEs ที่ต้องการเงินทุนเพิ่มเติม และการลดค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะในเรื่องของการหามาตรการในการลดค่าใช้จ่ายเรื่องบัญชีและผู้ตรวจสอบบัญชี รวมทั้งการลดค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนนิติบุคคล ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลของ SMEs ไทย โดยวิธีเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์และตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ สามารถแยกตัวแปรได้จำนวนทั้งสิ้น 54 ตัวแปร แต่เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) จะ พบว่า องค์ประกอบที่ได้นั้นจะประกอบด้วย 12 ปัจจัย 23 ตัวแปรสังเกต และเมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) สามารถแยกปัจจัยได้ทั้งสิ้น 8 ปัจจัย 19 ตัวแปร สังเกต

ทั้งนี้ เนื่องจากการพิจารณาองค์ประกอบเชิงสำรวจ และองค์ประกอบเชิงยืนยัน มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจจะไม่ได้คำนึงถึงสมมุติฐาน แต่ใช้ข้อมูลทางสถิติเป็นเครื่องมือในการระบุความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบ (ไชยันต์ สกุลศรีประเสริฐ, 2556) ดังนั้น จากข้อมูลการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า ตัวแปรในปัจจัยบางปัจจัยจะมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นลบ ซึ่งในหลักเหตุและผลควรเป็นบวก อาทิเช่น ปัจจัยที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับ ในตัวแปรอัตราภาษีและการชำระภาษีต่ำกว่าที่เคยชำระ มีค่าน้ำหนักปัจจัย เป็นลบ คือ -0.688 แสดงว่า หากอัตราภาษีและการชำระภาษีต่ำกว่าที่เคยชำระจะไม่จดทะเบียน แต่ตามเหตุผล การที่อัตราภาษีและการชำระภาษีต่ำกว่าที่เคยชำระ น่าจะส่งผลทางบวก คือ ทำให้มีการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมากขึ้น เป็นต้น

ในขณะที่การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจะพิจารณากรอบความคิดชัดเจน มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจน รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบกับตัวแปรสังเกตได้ถูกกำหนดไว้ก่อนการวิเคราะห์ (ไชยันต์ สกุลศรีประเสริฐ, 2556) ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น ซึ่งจากผลของการวิเคราะห์จะพบว่า ปัจจัยทุกตัวและตัวแปรสังเกตทุกตัวมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นบวก ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความสมเหตุสมผลของตัวแปร อาทิเช่น ปัจจัยที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับ ในตัวแปรอัตราภาษีและการชำระภาษีต่ำกว่าที่เคยชำระ มีค่าน้ำหนักปัจจัยเป็นบวก คือ 0.86 แสดงว่า หากมีการลดอัตราภาษีและการชำระภาษีต่ำกว่าที่เคยชำระ จะทำให้มีการตัดสินใจในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมากขึ้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การวิเคราะห์เชิงสำรวจและเชิงยืนยันมีความแตกต่างกันในเรื่องของแนวทางการวิเคราะห์

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่ผู้ประกอบการ SMEs ของประเทศไทยจะตัดสินใจในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลนั้น มาจากปัจจัยทางด้านสิทธิประโยชน์ที่ภาครัฐให้มากที่สุด โดยเฉพาะทางด้านของการยกเว้นภาษีในช่วงแรกของการเข้าดำเนินการเป็นนิติบุคคล รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือในช่วงที่เกิดวิกฤติการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการ SMEs ต้องประสบภาวะชะลอตัวหรือมีปัญหา อย่างไรก็ตาม ในการสัมภาษณ์และการสอบถามผู้ประกอบการ SMEs เห็นว่า มาตรการที่ภาครัฐบาลดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบัน ยังไม่ได้แสดงให้เห็นถึงประโยชน์จากการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล แต่สิ่งที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้รับ คือ ความเข้มงวดและการตรวจสอบที่เข้มงวด นอกจากนี้ ผู้ประกอบการ SMEs บางรายที่มีการจดทะเบียนนิติบุคคลและยกเลิก เนื่องจากสาเหตุของการไม่เข้าใจขั้นตอนกระบวนการดำเนินการ ทำให้ต้องเสียค่าปรับและการเรียกตรวจสอบ เป็นต้น

นอกจากนั้น ผู้ประกอบการ SMEs เห็นว่า การจัดทำบัญชีและต้องให้ผู้ตรวจสอบบัญชีลงลายมือชื่อกำกับทุกครั้ง จะส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และเป็นต้นทุนคงที่ที่ต้องจ่ายทุกเดือนหรือทุกครั้งที่มีการส่งบัญชี ดังนั้น หากรัฐบาลสามารถดำเนินการปรับรูปแบบของการตรวจสอบบัญชีโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง ก็จะทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ให้ความสนใจในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในเรื่องของการจัดทำบัญชีทั้งในรูปแบบทั่วไปและรูปแบบมาตรฐานนั้น ยังคงเป็นปัญหาหลักของผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ เนื่องจากผู้ประกอบการ SMEs ยังคงต้องการความรู้ทางด้านการจัดทำบัญชี ดังนั้นหากรัฐบาลสามารถที่จะดำเนินการจัดการอบรม และสร้างความรู้ความเข้าใจทางด้านบัญชีให้แก่ผู้ประกอบการ ก็มีโอกาสที่ผู้ประกอบการจะสามารถลดเรื่องของต้นทุนด้านการจัดทำบัญชีลงได้

ดังนั้น ผู้ประกอบการที่จะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลส่วนใหญ่จึงเป็นผู้ประกอบการ SMEs ที่ต้องการขยายกิจการ และต้องการระดมเงินทุนเพิ่มเติมโดยเฉพาะในการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และเป็นผู้ประกอบการที่มีความรู้และความเข้าใจเรื่องของกฎระเบียบ รวมทั้งการจัดทำบัญชี และการเสียภาษี แต่หากรัฐบาลสามารถทำให้ SMEs ตัดสินใจที่จะจดทะเบียนมากขึ้น ก็จะส่งผลดีต่อภาครัฐหลายด้าน อาทิเช่น การได้รับอัตราภาษีที่เพิ่มขึ้นจากการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล รวมทั้งการทราบจำนวนสถานประกอบการที่ถูกต้องตามกฎหมาย ที่จะสามารถควบคุมและดูแล รวมทั้งส่งเสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของ SMEs ไทยนั้น ได้มีการสกัดตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของ SMEs จำนวนทั้งสิ้น 54 ตัวแปร ที่ได้จากการสัมภาษณ์และการตรวจสอบเอกสาร มาวิเคราะห์แยกองค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ซึ่งสามารถสกัดปัจจัยได้ทั้งสิ้น 12 ปัจจัย 23 ตัวแปรสังเกต และเมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) พบว่า เหลือปัจจัยทั้งสิ้น 8 ปัจจัย 19 ตัวแปรสังเกต ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของ SMEs ไทย โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของ SMEs ไทย ได้แก่ ปัจจัยทางด้านสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ โดยเฉพาะในเรื่องของการยกเว้นภาษีในช่วงแรกที่มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล รวมทั้งความช่วยเหลือที่จะได้รับจากภาครัฐในช่วงของการเกิดวิกฤติการณ์ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจรองลงมา ได้แก่ การเพิ่ม/ขยายการลงทุนของผู้ประกอบการ SMEs การลดค่าใช้จ่ายประโยชน์ที่ได้รับ การลดกฎระเบียบและข้อบังคับ การประชาสัมพันธ์ ความรู้มาตรฐานบัญชีและการเงิน และความรู้เบื้องต้นด้านบัญชี ตามลำดับ

ดังนั้น สิ่งที่รัฐบาลควรดำเนินการ หากต้องการให้ SMEs ไทยจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมากขึ้น คือ การให้สิทธิประโยชน์ที่เห็นได้ชัด และเป็นสิทธิประโยชน์ที่ทำให้ต้นทุนของผู้ประกอบการลดลง และอาจจำเป็นต้องลดขั้นตอนกระบวนการหรือกฎระเบียบบางประการที่ไม่เอื้อต่อธุรกิจ SMEs เพื่อจูงใจให้ SMEs มีการจดทะเบียนมากขึ้น เพื่อที่รัฐบาล

จะได้มีโอกาสในการดูแลและส่งเสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งโอกาสที่รัฐบาลจะได้รับภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มขึ้นเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการจดทะเบียนของ SMEs ไทยเป็นสำคัญ ยังไม่ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้ SMEs ไม่จดทะเบียน รวมทั้งยังไม่ได้ศึกษาประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการที่ SMEs มีการจดทะเบียนเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งผลกระทบที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย และธุรกิจ ซึ่งอาจจะเป็นการศึกษาในครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

Barrett, Paul. 2007. "Structural Equation Modelling: Adjudging Model Fit." **Personality and Individual Differences** 42: 815-824.

Beauducel, A., and Wittmann, W. 2005. "Simulation Study on Fit Indices in Confirmatory Factor Analysis Based on Data with Slightly Distorted Simple Structure." **Structural Equation Modeling** 12, 1: 41-75.

Boontim, Napalai. 2011. "The Attitude Management Accounting of Entrepreneurs for Corporate Firms in Phetchabun." **Nakhon Sawan Rajabhat Journal** 1, 1: 66-73. (in Thai).

นภาลัย บุญทิม. 2554. "ทัศนคติในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการสำหรับธุรกิจนิติบุคคลในจังหวัดเพชรบูรณ์." **วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์** 1, 1: 66-73.

Chulasai, Chonakan. 2011. "Knowledge and Understanding of Accountants in Chiang Mai Province on Corporate Income Tax Laws." Master's independent study, Graduate School, Chiang Mai University. (in Thai).

ชนากานต์ จุลาสัย. 2554. "ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ในกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคล." การค้นคว้าอิสระ ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Hair, J.F., et al. 2010. **Multivariate Data Analysis**. 7th ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Hu, L., and Bentler, P.M. 1999. "Cutoff Criteria for Fit Indexes in Covariance Structure Analysis: Conventional Criteria Versus New Alternatives." **Structural Equation Modeling** 6: 1-55.

Khankhaeng, Surachai. 2014. "Knowledge and Understanding of Small and Medium Enterprise Entrepreneurs in Bangkok Towards Accounting Preparation." Master's independent study, Graduate School, Chiang Mai University. (in Thai).

สุรชัย ขันแข็ง. 2557. "ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดทำบัญชี." การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Loo, R., and Thorpe, K. 2000. "Confirmatory Factor Analyses of the Full and Short Versions of the Marlowe-Crowne Social Desirability Scale." **Journal of Social Psychology** 140: 628-635.

Rianglaem, Oranut. 2004. "Another Factor that Makes the Business Does Not Endorse the Research and Development of Technologies for Corporate Income Tax Exemption." Master's independent study, Graduate School, University of the Thai Chamber of Commerce. (in Thai).

อรนุช เรียงแหลม. 2547. "ปัญหาที่ทำให้ธุรกิจไม่ขอรับการรับรองโครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อขอยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล." การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

Sakulsriprasert, Chaiyun.2013. "Confirmatory Factor Analysis." **Journal of Clinical Psychology** 44, 1. Available: http://www.thaiclinicpsy.org/index.php/2015-04-04-04-21-05/2015-04-04-04-33-31/category/24-44-2556-1(in Thai).

ไชยันต์ สกุลศรีประเสริฐ. 2556. "การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน." **วารสารจิตวิทยาคลินิก** 44, 1. เข้าถึงจาก: http://www.thaiclinicpsy.org/index.php/2015-04-04-04-21-05/2015-04-04-04-33-31/category/24-44-2556-1

Srikanchama, Atchara, et al. 2014. "The Problems in Corporate Income Tax,Vat, and Withholding Income Tax of Contractor Business In Rayong." **Burapha University Journal** 9, 1 :121-133. (in Thai).

อัจฉรา ศรีขันชะมา และคณะ.2557. "ปัญหาทางด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ของธุรกิจการให้บริการรับเหมาเฉพาะอย่างในเขตจังหวัดระยอง." **วารสารวิทยาลัยพาณิชย์บูรพาปริทัศน์** 9, 1: 121-133.

Thailand. Department of Business Development.2015a. **Corporate Guide** [Online]. Available: http://www.dbd.go.th/download/goodgov_file/ebook5812/DBD_eBooks.pdf (in Thai).

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2558ก. **คู่มือนิติบุคคล** [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก: http://www.dbd.go.th/download/goodgov_file/ebook5812/DBD_eBooks.pdf

Thailand. Department of Business Development. 2015b. **Statistics of Company Registration, February 2015** [Online]. Available: http://www.dbd.go.th/download/document_file/Statisic/2558/H26_201502.pdf (in Thai).

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2558ข. **ข้อมูลการจดทะเบียนนิติบุคคล เดือนกุมภาพันธ์ 2558** [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก: http://www.dbd.go.th/download/document_file/Statisic/2558/H26_201502.pdf

Thailand.Fiscal Policy Office. 2015. **Revenue Collection of the Government** [Online]. Available: http://www.fpo.go.th/FPO/index2.php?mod=Content&file=contentview&contentID=CNT0006829&categoryID=CAT0001183 (in Thai).

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง.2558. **ผลการจัดเก็บรายได้ภาครัฐบาล** [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก: http://www.fpo.go.th/FPO/index2.php?mod=Content&file=contentview&contentID=CNT0006829&categoryID=CAT0001183

Thailand.Office of Small and Medium Enterprises Promotion.2014. **Thailand's SME White Paper in 2014** [Online]. Available: http://www.sme.go.th/th/images/data/SR/download/2014/08aug/SMEs_all_ORcode.pdf (in Thai).

สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2557. **รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2557** [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก: http://www.sme.go.th/th/images/data/SR/download/2014/08aug/SMEs_all_ORcode.pdf

Tunsrl, Konwit, et al. 2014. "Financial Access for Small and Medium Enterprises (SMEs) in the Northeastern Region." **University of The Thai Chamber of Commerce Journal** 34,3: 1-19. (in Thai).

กรวิทย์ ต้นศรี และคณะ. 2557. "แนวทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย** 34, 3: 1-19.

Wirojcharoenwong, Wanpheng, Rattanasiriwongwut, Montean, and Tiantong, Monchai. 2013. "A Explorator Factor Analysis Of Computer Self-Efficacy." **RMUTP Research Journal** Special issue, the 5th Rajamangala University of Technology National Conference**:** 82-93. (in Thai).

วันเพ็ญ วิโรจน์เจริญวงศ์, มณเฑียร รัตนศิริวงศ์วุฒิ และมนต์ชัย เทียนทอง. 2556. "การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจการรับรู้ความสามารถของตนเองทางด้านคอมพิวเตอร์." **วารสารวิชาการและวิจัย มทร. พระนคร** ฉบับพิเศษ การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 5: 82-93.

Yanyongmet, Aranat. 2004. "Opinion toward Corporate Income tax Payment of Sugar Manufacturers in Thailand." Master's independent study, Graduate School, Chiang Mai University. (in Thai).

อรนัฏ ยรรยงเมธ. 2547. "ความคิดเห็นต่อการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลของโรงงานน้ำตาลในประเทศไทย." การค้นคว้าอิสระ ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.